

แม่เจ้าทิพเนตร

เจ้าหญิงทิพเนตร เป็นธิดาของเจ้านานมหาเทพ ณ เชียงใหม่ โอรสองค์ที่ 7 ของพระเจ้ามโหตรประเทศและเป็นหลานปู่ของ เจ้าธรรมลังกา พระเจ้าช้างเผือก เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ องค์ที่ 3 เจ้านานมหาเทพ ณ เชียงใหม่ เป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่ง ในสมัยพระเจ้ากาวิโลรสสุริยวงศ์ และสมัยพระเจ้าอินทวิชยนนท์ เจ้าหญิงทิพเนตรเป็นธิดาคนที่สาม ในขณะที่เจ้าหญิงยังเยาว์ เจ้าพ่อได้มีกรณีพิพาทกับเจ้ากาวิโลรสสุริยวงศ์ ถูกกักตัวไว้ที่ราชการอยู่กรุงเทพฯพระมหารนครเป็นเวลาหลายปี ครั้นเจ้าหญิงเจริญวัยขึ้นพอสมควรที่จะทำการเสกสมรสได้นั้น พระเจ้าอินทวิชยนนท์ พระเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่องค์ที่ 7 ได้ทรงเห็นเหตุการณ์ไกลที่จะผูกสัมพันธ์ไมตรีกับเชื้อสายผู้ยิ่งใหญ่ของนครพิงค์ คือ กลุ่มของพระเจ้ามโหตรประเทศ จึงได้จัดการสู่ขอเจ้าหญิงทิพเนตรให้แก่เจ้าสุริยวงศ์ อันเป็นโอรสองค์หนึ่งซึ่งถือกำเนิดจากเจ้าหญิงรินคำ ณ ลำพูน ธิดาของเจ้าไชยลังกาพิศาลเจ้าผู้ครองนครลำพูนองค์ที่ 6 เจ้าหญิงทิพเนตรได้เข้าทำการเสกสมรสในครั้งนั้น กล่าวได้ว่ามโหฬารและมหรรษาที่สุดในยุคนั้น เพราะเจ้าบ่าวคือ โอรสเจ้าผู้ครองนคร เจ้าสาว คือ ธิดาผู้เลอโฉมที่สุดของเจ้านานมหาเทพ ผู้เป็นโอรสของพระเจ้ามโหตรประเทศ พระเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ องค์ที่ 5 ซึ่งครอบครองดินแดนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปิงทั้งหมด เป็นเจ้าของผืนแผ่นดินหลายร้อยพันไร่ ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งกรมทหารค่ายกาวิละ ในปัจจุบัน

หลังจากนั้นเจ้าสุริยวงศได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นเจ้าราชบุตร เจ้าราชวงศ์ เป็น เจ้าอุปราช แล้วเป็นเจ้าอินทวโรรส เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่องค์ที่ 8 ในกาลต่อมาเมื่อเจ้าพ่อ คือ พระเจ้าอินทวิไชยน์มที่ ได้ถึงแก่พิราลัย เจ้าหญิงทิพเนตรได้กลายเป็นชายาของเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ไปโดยตำแหน่งแต่เจ้าหญิงทิพเนตรไม่เคยเปลี่ยนแปลงพระจริยวัตรของพระองค์ท่านเลยตลอดมา เจ้าหญิง กลายเป็นแม่เจ้าทิพเนตร แม่เจ้าทิพเนตรมีความรักใคร่ต่อสมเด็จพระราชชายาเจ้าดารารัศมี มากและเช่นเดียวกัน เสด็จพระราชชายาก็ทรงรักใคร่และเคารพแม่เจ้าไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ถ้าจะพูดกันตามธรรมดาก็คือแม่เจ้าทิพเนตรเป็นพี่สะใภ้ และสมเด็จพระราชชายาก็ือน้องสามีนั่นเอง

ในปีปลายชีวิตแม่เจ้าทิพเนตรได้สนใจในพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ามีพญามุนิ นทรเสนี (หนานทิอุปันโน) เป็นหัวหน้าฝ่ายศาสนาในคุ้มหลวง เป็นผู้อธิบายพระธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้าและแม่เจ้ากับพ่อเจ้าสนใจในทางธรรมยุติกาย

แม่เจ้าทิพเนตรได้สิ้นพระชนม์เมื่อ พ.ศ. 2462 ณ คุ้มเจ้าราชวงศ์ (เส้าแก้ว) โอรสองค์เดียวของท่าน ด้วยความสงบ

ที่มาของข้อมูล

ปราณี ศิริธร ณ พัทลุง. 2538. เพชรล้านนา. เล่ม 2 เชียงใหม่ : ผู้จัดการ ศูนย์ภาคเหนือ.